

تحلیل عباس عبدی از عفو بازداشت شدگان ماه های اخیر

عباس عبدی فعال سیاسی اصلاح طلب در یادداشتی به تحلیل فرمان عفو بازداشت شدگان حوادث اخیر پرداخت

به گزارش سایت خبری پرسون، در این مطلب آمده است: عفوی که امسال و به مناسبت سالروز پیروزی انقلاب انجام شده است، شاید در نوع خود بی سابقه باشد، هرچند هنوز از جزییات مصداقی آن اطلاعی در دست نداریم، ولی به نظر می رسد که این عفو شامل هزاران نفری می شود که در اعتراضات اخیر بازداشت شدند و البته مواردی از بازداشتی ها مستثنا هستند. از این اقدام باید استقبال کرد، شاید از محدود تصمیماتی است که اگر به شکل های دیگری تداوم یابد، می تواند از تشدید مخاصمات موجود جلوگیری کند.

به نظر می رسد که این عفو را باید متوجه رویکرد ریاست دستگاه قضایی دانست. این عفو حتی اگر محدود به افراد عادی و ناشناخته شود از این جهت مطلوب است که اقدامی در جهت نفی ناراضی تراشی و تبدیل مردم عادی به افراد زندان رفته با سابقه زندان و در اسناد رسمی دارای سوء پیشینه است که هیچگاه نتوانند از این قالب بیرون بیایند.

با این حال باید چند نکته را در نظر گرفت:

اول اینکه اگر گمان شود که این عفو را باید منت بر متهمان و زندانیان گذاشت، ماجرا را تغییر ماهیت می دهد. هنگامی که موارد استثنای عفو را می خوانیم این پرسش برای ما مطرح می شود که پس چه کسانی مشمول هزاران زندانی هستند که مرتکب هیچ یک از اقدامات مزبور نشده باشند و عفو شوند؟ آنان مرتکب چه کار دیگری می توانستند بشوند، به جز اعتراض و شعار دادن؟ اگر چنین است آیا باید برای اعتراض و شعار دادن، کسی را محکوم کرد که امروز بخواهیم عفو وی را به عنوان یک اقدام منت آور مطرح کنیم؟ آیا ۴۴ سال پس از انقلابی که برای آزادی بوده باید این اقدامات را محکوم و عفو آن را منت دانست؟ برای رفع ابهام از این تصور می توان احکام صادره عفو شدگان را بدون نام منتشر کرد تا ببینیم مرتکب چه جرمی شده اند؟

نکته دوم اینکه این عفو نباید تاکتیکی باشد. بدون توجه به میانی و فلسفه آن و انجام آن به عنوان تاکتیک، نتیجه بخش نخواهد بود. این فلسفه را باید به عنوان یک راهبرد و تعامل با مردم در نظر گرفت و نه فقط یک تاکتیک موقت.

نکته سوم، مربوط به دایره شمول افرادی است که عفو می شوند. اگر فقط شامل افراد گمنام دستگیر شده در کف خیابان باشند، مشکلی را حل نخواهد کرد، به ویژه اینکه زدن برچسب اتهام اقدام علیه امنیت ملی یا تبانی، در هر پرونده ای به راحتی صورت می گیرد، و این اتهام زنی ها برای جلوگیری از رسیدگی های علنی و جلوگیری از آزادی موقت و... است و شایسته نیست که این افراد صرفاً به دلایل واهی از شمول عفو مستثنا شوند.

و بالاخره نکته مهم چهارم این است که بیا باید واقع نگر باشیم. این اعتراضات ریشه در داخل کشور داشت و دارد. البته رسانه های خارجی آن را تشدید کردند و این هم تقصیر حکومت است که مرجعیت رسانه ای را به آن سوی مرزها سوق داده است ولی در هر حال ریشه این حوادث نارسایی های داخلی است.

اکنون فرصتی برای توضیح درباره عوامل ریشه ای آن نیست، پیش تر از سوی صاحب نظران و علاقه مندان به کشور و مردم بارها و بارها گفته شده است و یکی از اشتباهات رسمی این بود که این اعتراضات را به توطئه بیگانگان تقلیل داد، این تقلیل دادن اعتراضاتی به این مهمی، ماهیت آن را تغییر نمی دهد، واقعیت را از میان نمی برد، فقط موجب محروم شدن تقلیل دهندگان از شناخت واقعیت می شود و چون چنین شد، خط مشی خود را تغییر نمی دهند و منبع اعتراض و شورش همچنان فعال خواهد ماند و تردید نکنید که با این سیاست ها دوباره بخش بزرگی از عفو شوندگان یا افراد مشابه آنان را به زندان خواهید برد. چرا؟ برای اینکه آنان تفننی وارد این میدان نشده بودند که آن را کنار بگذارند. وضعیت کنونی کشور از هر جهت می تواند تشدیدکننده این اعتراضات باشد. بنابراین شرط چهارم برای اثربخشی این اقدام مبارک، این است که آن را طلیعه تغییراتی بدانیم که هدفش خشکاندن منابع نارضایتی مردم و جوانان است.